

Waarom een gemeentebreed ondernemersfonds van grote waarde kan zijn voor het onderwijs in Meierijstad

Het onderwijs speelt een sleutelrol in de toekomst van Meierijstad. Dagelijks worden ruim 20.000 jongeren voorbereid op een plek in de samenleving: als vakmensen, ondernemers, zorgverleners, technici, creatieven en betrokken inwoners. Goed onderwijs staat daarbij altijd voorop. Tegelijkertijd is duidelijk dat onderwijs niet losstaat van de omgeving waarin studenten leren, wonen, werken en leven.

Een gemeentebreed ondernemersfonds biedt het onderwijs een krachtige manier om structureel samen te werken met het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en de gemeente. Niet als vervanging van onderwijsgeld, maar als aanvullend instrument om verbinding, innovatie en maatschappelijke impact te vergroten.

Eén fonds voor gezamenlijke vooruitgang

Het fonds werkt vanuit het principe “*What’s in it for us?*” in plaats van “*What’s in it for me?*”. Dat betekent: collectieve investeringen die héél Meierijstad sterker maken, zoals:

- versterking van het vestigingsklimaat
- behoud van bedrijven, voorzieningen en werkgelegenheid
- ondersteuning van een bloeiend verenigingsleven
- samenwerking tussen sectoren en met het onderwijs
- bijdragen van alle niet-woningen

Oplossingen voor de uitdagingen die bij ondernemers spelen liggen niet alleen binnen de sector, maar juist in de breedte, door samenwerking met andere sectoren kunnen oplossingen worden gevonden en nieuwe kansen worden verzilverd.

Een gemeentebreed fonds maakt het mogelijk:

- om projecten te financieren die anders niet van de grond komen
- om tijd vrij te maken voor samenwerking (coördinatie, organisatie, vrijwilligersondersteuning)
- om te investeren in collectiviteit en leefbaarheid binnen kernen, wijken en buitengebieden.

Versterking van samenwerking met het bedrijfsleven

Onderwijs en bedrijfsleven hebben elkaar nodig. Een ondernemersfonds stimuleert deze samenwerking concreet en structureel, wat leidt tot:

- meer stageplaatsen en leerwerktrajecten
- gezamenlijke innovatieprojecten rond technologie, duurzaamheid en digitalisering
- betere aansluiting van opleidingen op de regionale arbeidsmarkt
- snellere vertaling van praktijkvragen naar het curriculum

Ervaring elders in het land: ondernemersfondsen worden ingezet om structurele samenwerkingsverbanden tussen MBO/HBO en lokale bedrijven te organiseren, inclusief projectcoördinatie en gezamenlijke investeringen. Dit verhoogt de relevantie van opleidingen en vergroot de kans op werk voor studenten.

Financiering van gezamenlijke initiatieven die anders niet van de grond komen

Veel waardevolle initiatieven passen niet binnen reguliere onderwijsbudgetten of projectsubsidies, maar zijn wel essentieel voor toekomstgericht onderwijs. Een ondernemersfonds biedt ruimte voor:

- onderzoek naar aansluiting bij regionale economische clusters (zoals Brainport)
- gezamenlijke investeringen in praktijklokalen, technologie en hybride leeromgevingen
- onderwijs-bedrijfsleven events, challenges en innovatieweken
- pilots met nieuwe onderwijs- en samenwerkingsvormen

Door collectief te investeren worden kosten gedeeld en ontstaat schaal, zonder dat individuele instellingen of opleidingen onevenredig worden belast.

Gedeelde verantwoordelijkheid en draagvlak in de gemeente

Een belangrijk kenmerk van een ondernemersfonds is dat alle betrokken partijen bijdragen en meebeslissen. Voor het onderwijs betekent dit:

- meer betrokkenheid bij lokale economische en ruimtelijke ontwikkelingen
- een gelijkwaardige positie aan tafel met ondernemers, instellingen en gemeente
- invloed op de besteding van middelen voor onderwijs-gerelateerde projecten
- versterking van de maatschappelijke rol van onderwijsinstellingen

Het fonds vergroot daarmee het gevoel van gedeeld eigenaarschap over de toekomst van Meierijstad.

Professionalisering en profilering van het onderwijs

Een ondernemersfonds draagt bij aan een professioneel en samenhangend lokaal ecosysteem. Voor het onderwijs betekent dit:

- betere zichtbaarheid als partner in economische en maatschappelijke ontwikkeling
- sterkere positionering richting studenten, ouders en bedrijven
- meer ruimte om onderwijsinnovatie te koppelen aan lokale en regionale behoeften
- uitwisseling van kennis met andere sectoren (zorg, techniek, cultuur, sport)

In andere gemeenten leidt deze aanpak tot onderwijsinstellingen die niet alleen opleiden, maar ook mede-vormgever zijn van de regio.

Stimulans voor gebieds- en sectoroverstijgende projecten

Een gemeentebreed ondernemersfonds maakt projecten mogelijk die meerdere domeinen verbinden. Voor het onderwijs opent dit deuren naar samenwerking met:

- zorg: zorginnovatie, stageplaatsen, technologie en arbeidsmarkt
- sport: vitaliteit, evenementen, duale leertrajecten
- cultuur: creativiteit, talentontwikkeling, culturele programmering
- bedrijventerreinen: techniek, maakindustrie, logistiek
- buitengebied (recreatie en agrarisch): duurzaamheid, voedsel, landschap

Deze verbindingen verrijken het onderwijs en maken leren concreter, relevanter en aantrekkelijker voor studenten.

Jongeren verbinden aan werk, wonen en gemeenschap

Het onderwijsveld in Meierijstad vertegenwoordigt circa 20.000 jongeren. Een ondernemersfonds helpt om deze jongeren:

- eerder en beter in contact te brengen met lokale werkgevers
- kennis te laten maken met wonen, voorzieningen en vrijetijdsbesteding in de gemeente
- te betrekken bij maatschappelijke en sociale initiatieven
- perspectief te bieden op een toekomst in Meierijstad

Dat is niet alleen goed voor studenten, maar ook voor bedrijven, verenigingen en de leefbaarheid van de gemeente als geheel.

Onderwijsbudgetten blijven voor onderwijs – meerwaarde zit in de samenwerking

Onderwijsinstellingen zijn terecht zorgvuldig met hun middelen. Een bijdrage aan het ondernemersfonds is geen vervanging van onderwijsfinanciering, maar een investering in de randvoorwaarden rondom goed onderwijs:

- betere aansluiting op de arbeidsmarkt
- meer innovatie en praktijkgericht leren
- sterkere maatschappelijke inbedding
- aantrekkelijker leer- en werkklimaat voor studenten en docenten

De opbrengst komt direct en indirect ten goede aan leerlingen, onderwijsinstellingen én de gemeenschap.

Organisatie en zeggenschap

De middelen worden door de gemeente overgemaakt naar een onafhankelijke stichting of vereniging, bijvoorbeeld de (nog op te richten) Stichting Ondernemersfonds Meierijstad. Die stichting:

- heeft een bestuur dat representatief is voor de lokale ondernemers en instellingen
- werkt met gebiedsgerichte trekkingsrechten (bijvoorbeeld bedrijventerreinen, kernen en buitengebied. Alle andere indelingen zijn mogelijk en worden bepaald door de partijen zelf)
- legt jaarlijks verantwoording af over de inkomsten en uitgaven aan de deelnemers en aan de gemeente.

Per trekkingsgebied wordt besloten over de voor dat trekkingsgebied beschikbare middelen. De organisaties die bijdragen beslissen dus zelf over de inzet van de middelen. Een ondernemersfonds wordt gebouwd op bestaande collectieven die de regie nemen in hun trekkingsgebied. Het bestuur van de Stichting doet de feitelijke betalingen. De gemeenteraad stelt alleen de OZB-verordening en de samenwerkingsovereenkomst vast.

Zie voor meer informatie: www.ondernemersfondsmeyerijstad.nl

Voorbeelden van concrete, vernieuwende initiatieven die met (of dankzij) een gemeentebreed ondernemersfonds zijn opgezet

Regionale leer-werk-ecosystemen onderwijs × bedrijventerreinen

- Wat: Met steun uit ondernemersfondsen zijn structurele leer-werk-ecosystemen opgezet waarin:
  - MBO- en HBO-instellingen
  - bedrijven op bedrijventerreinen
  - ondernemersverenigingensamen werken aan:
  - doorlopende leerlijnen (opleiding ↔ werk)
  - hybride docenten (docent + praktijkexpert)
  - praktijkopdrachten op echte bedrijfsopgaven
- Waarom een ondernemersfonds nodig was:
  - Coördinatie, matching en begeleiding zijn structureel nodig
  - Niet te financieren uit reguliere onderwijsbekostiging
- Meerwaarde:
  - Betere aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt
  - Hogere arbeidsproductiviteit bij bedrijven
  - Meer kans op baanbehoud in de regio

Praktijkcampussen & innovatiehubs buiten schoolgebouwen

- Wat: Onderwijsinstellingen gebruiken fondsmiddelen om samen met ondernemers:
  - praktijkcampussen op bedrijventerreinen
  - innovatiehubs in leegstaande panden
  - shared labs (techniek, logistiek, zorg, digitalisering te realiseren)
- Samenwerking tussen:
  - Onderwijs
  - Bedrijven
  - Gemeenten
  - soms cultuur of zorg
- Waarom een ondernemersfonds nodig was:
  - Investerings zijn gebiedsgericht en meerjarig
  - Vallen buiten reguliere onderwijsfinanciering
- Meerwaarde:
  - Studenten leren in realistische werkomgeving
  - Bedrijven krijgen directe toegang tot talent
  - Snellere innovatie

Onderwijs × winkelcentra × horeca: leren in de praktijk van het centrum

- Wat: Onderwijsinstellingen werken met ondernemersfondsen aan
  - pop-up leerbedrijven in winkelstraten
  - horeca-leerconcepten
  - studentenprojecten rond retail, gastvrijheid en events
- Samenwerking tussen:

- Onderwijs
- Retail
- Horeca
- centrummanagement
- Waarom een ondernemersfonds nodig was:
  - Begeleiding, organisatie en ruimte zijn collectieve kosten
  - Geen individueel verdienmodel
- Meerwaarde:
  - Studenten leren ondernemerschap en dienstverlening
  - Meer reuring en innovatie in centra
  - Betere binding jongeren ↔ centrum

Onderwijs × buitengebied: agrarisch, recreatief en duurzaam leren

- Wat: Onderwijsinstellingen ontwikkelen samen met:
  - agrarische bedrijven
  - recreatieondernemers
  - natuurorganisaties
- programma's rond:
  - voedselproductie
  - duurzaamheid
  - landschap
  - recreatie & toerisme
- Waarom een ondernemersfonds nodig was:
  - Sectoroverstijgende projecten zonder duidelijke eigenaar
  - Investerings in begeleiding, materiaal en promotie
- Meerwaarde:
  - Nieuwe leercontexten
  - Jongeren leren buiten de schoolmuren
  - Versterking buitengebied

Onderwijs × zorg: leren rond maatschappelijke opgaven

- Wat: Onderwijsinstellingen participeren via ondernemersfondsen in:
  - Zorginnovatieprojecten
  - stages en leerwerkplekken in zorg & welzijn
  - technologie-toepassingen (zorg-AI, e-health)
  - wijkgerichte zorg- en preventieprogramma's
- Waarom een ondernemersfonds nodig was:
  - Zorg en onderwijs hebben elk beperkte middelen
  - Fonds verbindt domeinen
- Meerwaarde:
  - Meer instroom in zorgopleidingen
  - Betere aansluiting theorie-praktijk
  - Ontlasting van zorgsector

Onderwijs × cultuur: creativiteit, talent en identiteit

- Wat: Culturele instellingen en onderwijs werken samen aan:
  - culturele leerprogramma's

- festivals en producties met studenten
- talentontwikkeling en makerspaces
- creatieve toepassingen in andere sectoren
- Waarom een ondernemersfonds nodig was:
  - Cultuurprojecten zijn moeilijk structureel te financieren
  - Fonds zorgt voor continuïteit
- Meerwaarde:
  - Creatief talent blijft in de regio
  - Cultuur wordt toegankelijker
  - Onderwijs wordt aantrekkelijker

Onderwijs × sport: vitaliteit en binding jongeren

- Wat: Onderwijsinstellingen gebruiken fondsmiddelen om samen met sport:
  - duale leer-sport-trajecten
  - sport-evenementen met onderwijscomponent
  - vitaliteitsprogramma's voor studenten en werknemers te ontwikkelen
- Waarom een ondernemersfonds nodig was:
  - Sportverenigingen hebben beperkte middelen
  - Onderwijs kan dit niet alleen dragen
- Meerwaarde:
  - Betere gezondheid studenten
  - Meer binding met verenigingen
  - Breder maatschappelijk effect

Jongerenbinding: wonen, werken en leven in de regio

- Wat: Onderwijsinstellingen werken via ondernemersfondsen aan:
  - Studentenhuisvesting
  - kennismaking met lokale werkgevers
  - maatschappelijke projecten
  - “blijven-in-de-regio” programma's
- Waarom een ondernemersfonds nodig was:
  - Wonen, werken en onderwijs zijn versnipperde domeinen
  - Fonds brengt samenhang
- Meerwaarde:
  - Meer jongeren blijven in de regio
  - Sterker vestigingsklimaat
  - Betere aansluiting onderwijs-gemeenschap

Een gemeentebreed ondernemersfonds maakt voor het onderwijs mogelijk:

- meerjarige investeringen buiten onderwijsbudgetten
- leren in échte praktijkcontexten
- structurele samenwerking met bedrijven en instellingen
- betere kansen voor studenten op werk en wonen
- grotere maatschappelijke impact van onderwijs

De bijdrage aan het ondernemersfonds is daarmee geen kostenpost, maar een hefboom voor beter onderwijs, sterkere jongerenbinding en een toekomstbestendige gemeenschap.